

# CLUJUL ORTODOX

FOAIA PAROHIALĂ A BISERICII ORTODOXE ROMÂNE DIN CLUJ

Apare la 1 și 15  
a fiecărei luni.

Redacția și Administrația:  
la Oficiul parohial ort. rom. Str. Bisericii 6. Tel. 7-29.

Abonamentul  
Lei 100— anual.

## Începem edificarea bisericii.

Ideea pentru care am militat de ani de zile în toate adunările organelor noastre parohiale și de un timp încocace, în coloanele acestei gazete, — în scurtă vreme se realizează pe deplin.

La începutul lunei August se va începe edificarea bisericii noui parohiale din parohia a III-a. Pentru edificarea bisericii P. Sfinția Sa Episcopul Nicolae n'a crutat nici un fel de osteneală, îndemnând la contribuție pe credincioși și sfătuindu-ne pe noi toți în privința mijloacelor de acțiune asiduă.

*Meritul de-a învinge cea mai mare greutate, revine însă în întregime Prea Sfinției Sale, ca unui mare animator al realizărilor și neîntrecut mânuitor al sufletelor pentru a creia noui și noi opere bisericești.*

Căci dacă, la începutul acțiunii de edificare a unei biserici, în fața noastră câștigarea fondului necesar pentru construcție s'a părut o problemă ușor de soluționat, constatănd cu multă amărăciune mersul neînchipuit de lent al contribuțiunilor obligeatorii, deși erau vremuri de bunăstare financiară, am sfârșit prin a vedea amânamea, până cine știe când, a realizării planului inițial de-a edifica urgent biserică.

Pentru că acum nu se mai punea niciun problemă fondului însuși de construcție. Ne trebuia și un loc potrivit. Gândul nostru se îndrepta spre Calea Regele Ferdinand, o stradă principală și centru al credincioșilor situați în partea nordică a Clujului. Gândul era frumos, dar tot atât de imposibil în privința înfăptuirii. Un intravilan costă în această stradă 2 și mai multe milioane, fiind toate terenuri clădite.

Renunțând deci la un asemenea gând,

am căutat un nou mijloc salvator, și am cerut un teren potrivit dela municipiu, care are diferite proprietăți. Rezultatul intervenției l-am arătat într'un număr anterior al acestei gazete.

În vremea aceasta de frământare a noastră, Prea Sfinția Sa lucra discret, dar sigur, aşa cum sigur e în toate acțiunile sale. Noi nici n'am cutezat să mai dăpănam un fir pe care n'am isbutit să-l legăm de nici o bază reală, în vreme ce Prea Sfinția Sa dela început a știut să pună problema, cu toate forțele sale, în aşa chip, ca rezultatul să fie deplin.

În termen de două luni, Prea Sfinția Sa, a dobândit pentru edificarea bisericii proiectate un intravilan situat în Calea Regele Ferdinand, fără să fie cineva lezat în drepturile sale sau păgubit cu ceva, în schimb pe noi necostându-ne nimic.

Am scris aceste rânduri pentru că să se cunoască de toți marea autoritate de care se bucură, pretutindeni, Prea Sfinția Sa Episcopul Nicolae Ivan, iar de altă parte să se știe că, la lungul sir de opere mărețe din timpul celor 10 ani de arhiepăstorie, se adaogă acum o nouă ctitorie, ca o mărturie demnă a jubilării de neam și a devotamentului față de biserică.

Recunoștința credincioșilor față de Prea Sfinția Sa, în fața unui asemenea gest nobil, nu poate fi însă decât una. Si această recunoștință trebuie să se manifeste fără șovăială și înălțându-se chiar până la sacrificiu. *Biserica se face pentru credincioși; dar cel mai mare omagiu dat fanței e acela, când biserică se clădeste în credincioșii, cari se bucură de suțere și date toare de viață.*



## Convocarea adunării parohiale extraordinare.

În vederea aprobării planului și devizului bisericii noui parohiale, precum și pentru a decide în privința începerii edificării, prin aceasta se convoacă adunarea parohială extraordinară a credincioșilor noștri pe ziua de Duminecă, 12 Iulie c., orele 10 dim., în biserică.

Întrucât credincioșii n'ar fi în număr și deci, conform legii, adunarea nu s'ar putea ține, cu acelaș scop, adunarea se convoacă pe Dumineca următoare (19 I. c.), aceeaș oră și în acelaș loc.

În această zi adunarea se va ține cu ori-câți membri vor fi prezenți. Fiind însă probleme atât de însemnate la ordinea zilei, e de dorit ca toți credincioșii să participe la adunare.

Oficiul parohial.

*„De aduci darul tău la altar și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta, lasă acolo darul tău, înaintea altarului și mergi de te împacă mai întâi cu fratele tău și atunci venind adu darul tău.“ (Mat. 5, 23–24).*

## Premiile școlare.

De câțiva ani în sir, Societatea Femeilor Ortodoxe, Filiala Cluj, obiceiuiește să premieze pe toți elevii ortodocși, dovediți ca cei mai buni la studiul Religiei.

În acest an serbarea premierii s'a desfășurat la Teatrul Național, Duminecă, 14 Iunie a. c., orele 11 dim. Serbarea a fost deschisă de Prea Sfintă Sa Episcopul Nicolae, rostind o deosebit de instructivă cuvântare la adresa tinărimii. Premiile privesc, în viața școlară, mai mult progresul instrucției, — spune Prea Sfintă Sa, — dar noi, biserică, vrem dela început să îndreptăm atențunea elevilor spre terenul faptelor morale, căci lumea aceasta nu-i decât prefața împărăției lui Dumnezeu, și în această împărăție răsplată bună nu are,

decât conștiința morală, tradusă în faptă bună.

După cuvântarea frumoasă a dnei Moroianu, președinta filialei, a urmat împărțirea premiilor. A fost premiat din fiecare clasă un singur elev. În total s'au premiat peste 100 elevi dela școalele primare, șc. normale, gimnaziu și licee. Premiile au constat din cărți și câte-o cruciuliță.

La sfârșit a vorbit dl director N. Bogdan, mulțumind pentru grija ce-o poartă Societatea, tinăretului școlar.

În legătură cu premierea elevilor ne-am lăsat voia de-a suleva unele chestiuni care merită să fie ținute în seamă. N'are rost să se discute va'oarea pedagogică a premiilor. Premiile se acordă indiferent de părere teoretică a pedagogilor și trebuie să recunoaștem că, în cele mai multe cazuri, ele își și ating scopul.

Atât că un premiu dat la studiul religiei comportă mai multă chibzuință, decât la alte materii. Sunt nenumărate probleme de ordin psihologic și social care, nu pot fi soluționate într'un chip fericit, prin decretarea că se acordă premiu numai unui singur elev, din fiecare clasă. Las la o parte ambitia părinților de a-și vedea copiii premiați. Nemulțumirile și conflictele catedreților pe urma acestor premii încă valorează ceva.

*Dar metoda de-a premia un singur elev din clasă, la Religie, face adevărate dezastre în sufletele copiilor.* Să nu se credă că elevii nu judecă. Ori-cât de mici ar fi ei, fac anumite distincții, care uneori sunt de-o precizie logică ireproșabilă. Căci, de fapt, ce se premiază la Religie? Însușirea cunoștințelor? Dar Religia nu e numai teorie? Se premiază deci conduită? Dar Religia e și moralitate și știință. Se întrupează amândouă aceste elemente într'un singur elev? Extrem de rar. Atunci? Ei, atunci e ceea-ce se constată totdeauna după examene, premieri și dacă la alte materii urmările nu sunt evidente, la Religie nu poate fi nesocotit nici cel mai mic element de nemulțumire sau revoltă.

Să se mențină premiile deci pe viitor, dar cu modificarea pe care o impune realitatea teoretică și didactică. Nu se poate premia un singur elev și deci nici nu-i

ierat să fie numai unul singur preiat, căci dacă se va mai continua un asemenea sistem, amenințăm toată opera educativă a catechetilor noștri.

Societatea Femeilor Ortodoxe are un suflet atât de înțelegător față de asemenea probleme, încât suntem siguri că va ține seamă de aceste constatări, căci potirea nemulțumirilor ne-a costat nu odată o strădanie îndelungată. De altă parte tot ce se lucrează sub scutul bisericii, trebuie să se armonizeze cu duhul ei, care este acela al iubirii desăvârșite și al în-drumării, pe acelaș drum al faptei bune, a tuturor sufletelor.

*„Să ne închinăm credincioșilor preacuratului lemn, pe care s'a înălțat făcătorul tuturor. Că stă înainte, sfîntind pe cei ce se apropie de dânsul cu trupul și cu sufletul, curățând sporcăciunea păcatului celor ce ajună cu credință și laudă pururea pe Christos, pe unul făcătorul de bine.“*

## Planul bisericii noi.

Din încredințarea Prea Sf. Sale Episcopul Nicolae al Clujului, s'a și întocmit planul de construcție a bisericii din parohia a III-a. Planul este opera dlui inginer Gheorghe Cristinel din București.

Acest plan înfățișează, în dimensiuni potrivite, stilul bisericilor românești din epoca credinței vii. Clopotnița va fi edificată separat. O cupolă centrală va domină cu măreția ornamentației sale asupra celorlalte cupole mai mici, iar corpul în-suși al bisericii este stilizat în așa chip încât totul să trezească o sublimă religiositate.

Devizul firește se va potrivi însă posibilităților noastre bănești.

Dar trebuie să constatăm că s'au îndeplinit toate cerințele unui frumos monument architectonic și astfel parohia a III-a va dobândi, prin această realizare, o impozantă biserică.

Edificarea va începe necondiționat în cel mai scurt timp, având acum și planul construcției, precum și locul unde se va edifica.

Organele bisericești și-ău îndeplinit deci pe deplin datoria lor. Urmează să-și facă datoria și credincioșii. Fondul de edificare este încă mic. Am pus multă nădejde în subvenția dela municipiu, dar aici-ni s'a redus ajutorul în chip simțitor.

Și apoi, să o spunem respicat, nu-i ierat să fim pestă măsură de indiferență față de o obligație atât de scumpă ori-cărui român, cum este edificarea unei biserici, într'un oraș străin, ca Clujul.

Din cei peste 2000 de intelectuali cari aparțin bisericii noastre din Cluj, dacă fiecare ar da nu mai mult decât 1000 Lei, — și atâta poate da ori-cine, ori-cât ar fi de mari greutățile de azi, — fără nici o zăbavă am putea ajuge la două milioene și astfel la toamnă să avem biserică gata.

Sunt însă credincioși cari pot jefi în-comparabil mai mult, decât una mii Lei. Și din lista publicată până acum se poate constata că unii au și înțeles această sfântă datorie, contribuind cu sume importante.

Așteptăm să fie urmată pilda lor de toți credincioșii parohiilor noastre clujene.

Pr. Mușat și Cociuban, precum și alții intelectuali au, spre acest scop, liste de subscripție și au întreaga împuñericire să facă încasările necesare.

Să dea Dumnezeu deci ca acțiunea aceasta să ducă la rezultatul atât de mult așteptat de toți parohienii noștri.

## Pentru biserică parohială.

Suma din colectă anteroară Lei 400.500	
Ioan Oțoiu, prof. Acad. Agric. . . . .	5.000
David Rogozea, prof. la Conserv. . . . .	1.000

Total Lei 406.500

Exprimăm și pe această cale cele mai călduroase mulțumiri pentru aceste frumoase contribuții, mai ales că amândoi domnii profesori au mai contribuit cu acelaș scop.

Colaboratorii „Clujului Ortodox“ sunt rugați să trimită articolele pe adresa Oficiului parohial ortodox român, Cluj (Str. Bisericii ortodoxe Nr. 6).

## INFORMATIUNI

**Serviciile religioase la biserică parohială.** Duminică, 12 Iulie, slujește Prot. N. Vasiu; Duminică 19 și Luni 20 Iulie (Sf. Prooroc Ilie) Pr. A. Mușat; Duminică 26 Iulie, Pr. I. Cociuban.

În timpul verii serviciile religioase se vor face în Dumineci și sărbători astfel: la orele 8 dimineața Utrenia, la orele 9 dim. sf. Liturgie, la orele 4 p. m. Vecernie.

Miercuri, 22 Iulie, fiind ziua numelui M. S. Reginei Maria, la orele 11 dimineața va fi Te Deum.

**Miniștri noui.** Guvernul dlui N. Iorga s'a completat cu 2 ardeleni, în săptămâna trecută. La interne a venit ca subsecretar de stat pentru chestiunile din Ardeal dl Ștefan Meteș, directorul Arhivelor Statului din Cluj. Pentru subsecretariatul de stat al domeniilor și agriculturii a fost numit dl Dr. Victor Stanciu, profesor univ. în Cluj. Dl ministrul Stanciu este membru al consiliului nostru parohial și astfel bucuria noastră, de a-l vedea ministru, este în doită. Consiliul parohial îl felicită și pe această cale. Bunul Dumnezeu să le binecuvinteze munca.

**Încheierea anului școlar.** La Academia teologică serbarea încheierii anului școlar s'a făcut la 21 Iunie. A participat Prea Sfinția Sa Episcopul Nicolae și un numeros public. Raportul anual l-a rostit dl rector Dr. I. Vască.

— La liceul de fete „Principesa Ileana“ încheierea s'a făcut în cadrul unei festivități școlare deosebit de frumoase. Acest liceu, condus de directoarea destoinică, energetică și foarte bună profesoară, care e dna Florica Dr. Zugravu, și având un comitet școlar excepțional de conștiincios în îndeplinirea obligațiunilor sale, a ajuns să aibă unul dintre cele mai bine întreținute localuri de școală, din întreaga țară. Rezultatele obținute de eleve, munca depusă de corpul profesoral și sărguința extrașcolară a elevelor, vrednică de toată lauda, au contribuit ca serbarea de fine de an să fie un adevărat eveniment școlar. In-

contestabil s'a dovedit că acest liceu de fete a fost nu numai necesar, dar prin asemenea manifestări școlare el se încadrează printre cele dintâi licee.

— Liceul de fete „Regina Maria“, a avut de asemenei o admirabilă serbare de sfârșit de an. Reputația acestui liceu este deplină intemeiată și dl director Nicolae Bogdan, împreună cu corpul didactic, a putut avea deplină satisfacție pentru munca depusă.

— Școalele primare și-au încheiat cursurile la 15 Iunie, iar serbările de fine de an s'au ținut la 29 Iunie, când s'au împărțit și premile.

Pentru timp de 2 luni școile rămân deci goale. Copilașii noștri iubiți, floarea tuturor nădejdirilor noastre de mai bine, pleacă, toti în toate părțile, spre odihnă și sănătate. Dumnezeu să-i apere și să ni-i aducă veseli înapoi!

**Congresul preoților** din eparhia Clujului s'a ținut în Cluj la 26 Iunie a. c. A participat un număr foarte mare de preoți, iar congresul s'a deschis sub președinția Prea Sfinției Sale Episcopului Nicolae. S'a hotărât organizarea profesională a preoțimii, dar cea mai bună realizare e aceea de a creia un fond de ajutorare a preoțimii, în cazuri de deces. Ajutorul prim ce se acordă imediat e de cincizeci mii Lei. Fondul se alimentează din contribuția preoțimii.

**Achitarea abonamentului.** Au mai achitat abonamentul dnii: Stănescu Ioan, dna Olga Lapedatu, Valer Pascu, Octavian Vasiliu, Simtior, Traian Teodorescu, Vlad Ioan, Emil Lupea, Gheorghe Daneț, Vale-riu I. Seredan, Dumitrescu Ștefan, Roșu Toma, Constantin Buga, Ivanovici Grigore, Mihail Roșianu, Dr. Const. Stanca, Dr. Zamfir Saragea și Dr. Ioan Grințescu.

**ACHITAREA ABONAMENTULUI** gazetei noastre se face la Oficiul parohial (Str. Bisericii ort. Nr. 6) în ori-ce zi. — Rugăm pe credincioșii bisericii noastre să ne sprânjinească.

Redactor responsabil: Prot. Nicolae Vasiu.